

HILVERSUM, PAS OP!

Plan waakzaamheid in opzet klaar

Voor de lezers van dit blad mogen de activiteiten van *Hilversum, Pas Op!* als redelijk bekend worden verondersteld; kort samengevat komen die neer op het kopen van oude (monumentale) panden, het restaureren daarvan en vervolgens het afstoten van de gerestaureerde panden, teneinde met de opbrengst daarvan weer een ander pand te kunnen aankopen en restaureren. Tot de bekendste door de stichting herstelde panden behoren het huisje Pas Op, de villa aan de 's-Gravelandse weg en de boerderij van Houtman.

Op dit moment heeft de stichting geen nieuw pand onder handen; wel bestaan er serieuze plannen met betrekking tot het herstel van de Laanstraatbuurt. Een en ander hangt nauw samen met de plannen van de gemeente met betrekking tot het herstel van de binnenstad. De gemeentelijke plannen met betrekking tot de binnenstad nopen *Hilversum, Pas Op!* (*Albertus Perk* is de stichting daarin voorgegaan) het gemeentebestuur op de voet te volgen en ook aandacht te besteden aan nieuwbouwplannen.

De stichting ziet het echter niet als haar taak om alle nieuwbouwplannen in de binnenstad of daarbuiten aan een kritische toets te onderwerpen. Blijkens de statutaire doelstelling wil de stichting de instandhouding bevorderen van onroerende zaken welke voorkomen (of zullen worden geplaatst) op de lijst van beschermde monumenten dan wel behoren tot een beschermd dorpsgezicht of daarvoor binnen Hilversum in aanmerking zullen komen.

Hilversum, Pas Op! wil haar doelstelling zeker niet te eng interpreteren. Dat betekent dat *Hilversum, Pas Op!* ook aan de bel zal trekken indien nieuwbouwplannen beschermde of beeldbepalende panden letterlijk of figuurlijk overschaduwden dan wel het karakter van bepaalde monumentale buurten aantasten. *Hilversum, Pas Op!* concentreert zich op de villawijken en delen van de binnenstad. Bijzondere aandacht krijgen:

- de (omgeving van de) Laanstraat en de Kerkbrink;
- de noordelijke Villawijk (Nimrod en Diergaardepark);

- Trompenberg en Hoge Dreuviik;
- de Boomburg Noord en Zuid;
- Raadhuis en omgeving.

Ook elders in Hilversum zijn er zeker bijzondere monumenten en gebouwen. De Dudok-monumenten zijn de meest bekende en bepalen in belangrijke mate het gezicht van Hilversum. Met het behoeden van dit waardevolle bezit houden zich andere instanties bezig en wel in het bijzonder de *Stichting Jonge Bouwkunst* en de *Dudokstichting. Hilversum, Pas Op!* voelt zich dan ook niet in de eerste plaats geroepen indien zich ten aanzien van deze monumenten – enkele zeer beeldbepalende monumenten daargelaten – bedreigende ontwikkelingen voordoen om aan de bel te trekken.

Om sneller te kunnen reageren op bedreigende ontwikkelingen heeft *Hilversum, Pas Op!* een inventarisatie gemaakt van panden die haars ziens beschermenswaardig zijn. Dit zijn niet alleen de (beschermde) monumenten, maar ook panden die het alleszins waard zijn beschermd te worden. De gegevens hiervoor zijn o.a. ontleend aan het architectuurrapport uit 1983 en diverse monumentenrapporten. De lijst draagt een voorlopig karakter.

In 1993 verscheen het *Monumenten Inventarisatie Project*, opgesteld door de provincie Noord-Holland met ruim 400 panden. Een nadere selectie hiervan zal (moeten) plaatsvinden. Dat neemt niet weg dat *Hilversum, Pas Op!* zelf panden uit deze inventarisatie aan haar lijst kan toevoegen. Tevens zijn in de huidige inventarisatie de cultuur-historische aspecten nog niet goed uit de verf gekomen.

Van ieder pand in de HPO-lijst zijn enkele belangrijke gegevens genoteerd zoals bouwjaar, stijl, architect, huidig gebruik, monument, vermelding in het architectuurrapport of monumentenrapport, is er een bestemmingsplan en zo ja wat is de bestemming. Deze gegevens zijn ingebracht in een geautomatiseerd bestand en kunnen onmiddellijk worden opgevraagd.

Het doel van deze lijst is om over voldoende

kennis te beschikken teneinde in actie te kunnen komen wanneer zich ten aanzien van een op de lijst vermelde pand de dreiging van sloop voordoet dan wel van een zodanige wijziging dat het authentieke of gezichtsbepalende karakter daarvan verloren gaat.

Bouw- en bestemmingsplannen

Sinds geruime tijd publiceert de gemeente alle bouwaanvragen wekelijks in de krant; ook wordt iedere week kennis gegeven van verleende bouwvergunningen. Een aantal bestuursleden volgt deze berichtgeving nauwkeurig. Ingeval een in de krant vermeld adres voorkomt op de genoemde lijst, wordt nadere informatie over het bouwplan gevraagd teneinde te bekijken of daartegen bezwaar zou moeten worden gemaakt vanwege de aantasting van monumentale waarden.

Daarnaast kunnen bouwplannen in de directe omgeving van een monument of beeldbepalend pand een sterk nadelige uitwerking hebben op de belevingswaarde van dat pand. Ook hieraan besteedt *Hilversum, Pas Op!* aandacht. Gesteld dat op een bepaald moment verschillende bouwplannen een bedreiging inhouden, dan zal het moeilijk voor de stichting zijn in al die gevallen zelf in actie te komen. *Hilversum, Pas Op!* kan dan wel eventueel belanghebbenden adviseren over de mogelijkheid bezwaar te maken en op welke gronden.

De stichting heeft echter niet de pretentie een ieder die daarom vraagt van gedegen juridische adviezen te kunnen voorzien.

De stichting is ook van mening dat het buitengewoon belangrijk is om ontwikkelingen met bestemmingsplannen te volgen, daar deze uiteindelijk bepalend zijn voor de vraag of verbouwing of uitbreiding van een pand dan wel een bestemmingswijziging mogelijk zijn.

Heel belangrijk is het dan ook om in een vroegtijdig stadium van de mogelijkheid van inspraak gebruik te maken.

Hilversum, Pas Op! is verheugd over de nauwe samenwerking die de laatste tijd bestaat met *Albertus Perk*; werkzaamheden kunnen op die manier worden verdeeld.

Hilversum, Pas Op! acht het een goede zaak om bij de bescherming van ons cultuurbezit ook anderen te betrekken. Het ligt dan ook in de bedoeling met buurtorganisaties in overleg te treden. Daarbij is de stichting in beginsel bereid haar databestand ook aan anderen ter beschikking te stellen, opdat deze van de gegevens kunnen profiteren.

E. Lisser

Voor nadere informatie wordt u verwezen naar het secretariaatsadres van *Hilversum, Pas Op!*: mw. G. Bakker, Diependaalse Drift 14, 1213 CP Hilversum, tel. 035-245892.

Gegevens Landgoed Vogelenzang gevraagd

De *Villa Vogelenzang* met het bijbehorende park lag eens tussen 's-Gravelandseweg en Schuttersweg. Het hoorde toe aan de familie Blijdestein. Uit het familiebezit kwam het *Pinetum Blijdestein* voort. Het gebied werd later verkaveld voor de aanleg van een deel van de wijk Boomborg-noord.

Het Pinetum beschikt niet of nauwelijks over materiaal, dat de geschiedenis van het landgoed beschrijft of aanschouwelijk maakt. Men ervaart dit als een groot gemis. Vandaar het verzoek aan de lezers van *Eigen Perk* om bij te dragen aan het vinden van stukjes van de puzzle

over de geschiedenis van het *Landgoed Vogelenzang*, globaal vanaf 1900. Gedacht wordt aan foto's van allerlei aard: kiekjes van speciale gelegenheden zoals huwelijken, picknicks e.d. Verder knipsels uit kranten en bladen. Ook persoonlijke herinneringen worden zeer op prijs gesteld. Dat laatste liefst op schrift, maar indien dat gewenst wordt, komt men graag bij u langs om uw ervaringen op te tekenen.

Contactadres: Pinetum Blijdestijn, beheerder Nico Schellevis, Van der Lindenlaan 125, 1217 PJ Hilversum, telefoon en fax: 035-232056.